

**EGZAMIN MATURALNY  
W ROKU SZKOLNYM 2015/2016**

**FORMUŁA DO 2014  
(„STARA MATURA”)**

**GEOGRAFIA  
POZIOM PODSTAWOWY**

**ZASADY OCENIANIA ROZWIĄZAŃ ZADAŃ  
ARKUSZ MGE-P1**

**MAJ 2016**

*Uwaga: Akceptowane są wszystkie odpowiedzi merytorycznie poprawne i spełniające warunki zadania.*

### **Zadanie 1. (0–2)**

| <b>Obszar standardów</b> | <b>Opis wymagań</b>                                                                 |
|--------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------|
| Korzystanie z informacji | Odczytanie informacji geograficznych przedstawionych na mapie i fotografii (II 1.1) |

#### **Schemat punktowania**

- 2 p. – za podanie poprawnych nazw trzech obiektów.
- 1 p. – za podanie poprawnych nazw jednego lub dwóch obiektów.
- 0 p. – za odpowiedź, która nie spełnia powyższych kryteriów.

#### **Poprawne odpowiedzi**

- A. Rymanów
- B. Mogiła
- C. Sucha Góra

### **Zadanie 2. (0–2)**

|                          |                                                                        |
|--------------------------|------------------------------------------------------------------------|
| Korzystanie z informacji | Odczytanie informacji geograficznych przedstawionych na mapie (II 1.1) |
|--------------------------|------------------------------------------------------------------------|

#### **Schemat punktowania**

- 2 p. – za podanie poprawnych nazw czterech obiektów.
- 1 p. – za podanie poprawnych nazw dwóch lub trzech obiektów.
- 0 p. – za odpowiedź, która nie spełnia powyższych kryteriów.

#### **Poprawne odpowiedzi**

- Winiarska
- Olzy
- Tabor
- Rudawka Rymanowska

### **Zadanie 3. (0–1)**

|                          |                                                                             |
|--------------------------|-----------------------------------------------------------------------------|
| Korzystanie z informacji | Wykonanie na podstawie mapy obliczeń matematyczno-geograficznych (II 2.2.a) |
|--------------------------|-----------------------------------------------------------------------------|

#### **Schemat punktowania**

- 1 p. – za poprawne obliczenia i poprawny wynik w metrach.
- 0 p. – za odpowiedź, która nie spełnia powyższego kryterium.

#### **Poprawna odpowiedź**

500 m n.p.m. – 340 m n.p.m. = 160 m

#### Zadanie 4. (0–1)

|                          |                                                                      |
|--------------------------|----------------------------------------------------------------------|
| Korzystanie z informacji | Selekcjonowanie informacji istotnych dla danego zagadnienia (II 1.3) |
|--------------------------|----------------------------------------------------------------------|

##### **Schemat punktowania**

1 p. – za podanie dwóch poprawnych cech.

0 p. – za odpowiedź, która nie spełnia powyższego kryterium.

##### **Przykładowe odpowiedzi**

- Szlak prowadzi przez teren o urozmaiconej rzeźbie.
- Na szlaku leżą uzdrowiskowe miejscowości (Iwonicz-Zdrój i Rymanów-Zdrój) i obiekty turystyczne, np. pomnik przyrody, zabytki (Dom Zdrojowy i Stary Pałac).

#### Zadanie 5. (0–2)

|                          |                                                       |
|--------------------------|-------------------------------------------------------|
| Korzystanie z informacji | Porównanie obszarów przedstawionych na mapie (II 1.4) |
|--------------------------|-------------------------------------------------------|

##### **Schemat punktowania**

2 p. – za podanie czterech poprawnych różnic.

1 p. – za podanie trzech poprawnych różnic.

0 p. – za odpowiedź, która nie spełnia powyższych kryteriów.

##### **Przykładowe odpowiedzi**

###### Różnice w środowisku przyrodniczym:

- Obszar C3 jest w większości pokryty lasem, a obszar K3 jest bezleśny.
- Obszar C3 ma bardziej urozmaiconą rzeźbę terenu niż obszar K3.

###### Różnice w zagospodarowaniu:

- Tylko w polu K3 występuje zaporą wodną i sztuczny zbiornik wodny.
- Tylko w polu C3 występuje ujęcie wód mineralnych.

#### Zadanie 6. (0–1)

|                          |                                                                      |
|--------------------------|----------------------------------------------------------------------|
| Korzystanie z informacji | Selekcjonowanie informacji istotnych dla danego zagadnienia (II 1.3) |
|--------------------------|----------------------------------------------------------------------|

##### **Schemat punktowania**

1 p. – za podanie dwóch poprawnych odpowiedzi.

0 p. – za odpowiedź, która nie spełnia powyższego kryterium.

##### **Przykładowe odpowiedzi**

###### Amatorzy sportów zimowych:

wyciąg narciarski

###### Turyści zainteresowani poznawaniem obiektów kultury materialnej:

zabytkowe kościoły (kapliczki)

### Zadanie 7. (0–1)

|                          |                                                                             |
|--------------------------|-----------------------------------------------------------------------------|
| Korzystanie z informacji | Wykonanie na podstawie mapy obliczeń matematyczno-geograficznych (II 2.2.a) |
|--------------------------|-----------------------------------------------------------------------------|

#### Schemat punktowania

- 1 p. – za poprawne obliczenia i poprawny wynik.  
0 p. – za odpowiedź, która nie spełnia powyższego kryterium.

#### Poprawna odpowiedź

Skala mapy 1 : 50 000

1 mm – 50 m

Obliczenia

1 mm – 50 m

3 mm – x

x = 150 m

### Zadanie 8. (0–2)

|                      |                                                                               |
|----------------------|-------------------------------------------------------------------------------|
| Tworzenie informacji | Przedstawienie powiązań w systemie człowiek – przyroda – gospodarka (III 1.1) |
|----------------------|-------------------------------------------------------------------------------|

#### Schemat punktowania

- 2 p. – za podanie dwóch poprawnych argumentów.  
1 p. – za podanie jednego poprawnego argumentu.  
0 p. – za odpowiedź, która nie spełnia powyższych kryteriów.

#### Przykładowe odpowiedzi

- Brak barier ograniczających działanie wiatru (brak zalesienia, otwarty teren).
- Turbiny wiatrowe zlokalizowano na stoku dowietrznym wzniesienia, na którym występują większe prędkości wiatru niż w niżej położonych obszarach.

### Zadanie 9. (0–2)

|                         |                                                     |
|-------------------------|-----------------------------------------------------|
| Wiadomości i rozumienie | Znajomość następstw kształtu i ruchów Ziemi (I 1.2) |
|-------------------------|-----------------------------------------------------|

#### Schemat punktowania

- 2 p. – za cztery poprawne odpowiedzi.  
1 p. – za dwie lub trzy poprawne odpowiedzi.  
0 p. – za odpowiedź, która nie spełnia powyższych kryteriów.

#### Poprawne odpowiedzi

P, F, P, F

### Zadanie 10. (0–2)

|                          |                                                                                   |
|--------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------|
| Korzystanie z informacji | Opisanie procesu zachodzącego na obszarze przedstawionym na fotografii (II 3.1.b) |
|--------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------|

**Schemat punktowania**

- 2 p. – za podanie nazwy poprawnego procesu i poprawny opis procesu.  
1 p. – za podanie nazwy poprawnego procesu albo poprawny opis procesu.  
0 p. – za odpowiedź, która nie spełnia powyższych kryteriów.

**Poprawna odpowiedź**

Proces: erozja wgłębna

Opis przebiegu np.:

W górnym biegu rzeki woda w korycie rzeczonym płynie z dużą prędkością, transportując dużą ilość materiału skalnego, który uderzając o podłoże skalne, silnie je żłobi. Prowadzi to do pogłębiania dna rzeki i powstania V-kształtnej doliny rzecznej.

**Zadanie 11. (0–1)**

|                         |                                                 |
|-------------------------|-------------------------------------------------|
| Wiadomości i rozumienie | Znajomość genezy głównych rodzajów skał (I 1.8) |
|-------------------------|-------------------------------------------------|

**Schemat punktowania**

- 1 p. – za dwie poprawne odpowiedzi.  
0 p. – za odpowiedź, która nie spełnia powyższego kryterium.

**Poprawna odpowiedź**

C., D.

**Zadanie 12. (0–1)**

|                         |                                                                                         |
|-------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------|
| Wiadomości i rozumienie | Znajomość procesów geologicznych zewnętrznych kształtujących powierzchnię lądów (I 1.5) |
|-------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------|

**Schemat punktowania**

- 1 p. – za poprawną odpowiedź.  
0 p. – za odpowiedź, która nie spełnia powyższego kryterium.

**Poprawna odpowiedź**

korazja

**Zadanie 13. (0–1)**

|                         |                                                                                         |
|-------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------|
| Wiadomości i rozumienie | Znajomość procesów geologicznych zewnętrznych kształtujących powierzchnię lądów (I 1.5) |
|-------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------|

**Schemat punktowania**

- 1 p. – za podanie dwóch poprawnych cech środowiska przyrodniczego.  
0 p. – za odpowiedź, która nie spełnia powyższego kryterium.

**Przykładowe odpowiedzi**

- Występowanie suchego klimatu.
- Obecność luźnego materiału skalnego.

**Zadanie 14. (0–3)**

|                          |                                                                                                      |
|--------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Korzystanie z informacji | Przedstawienie cech charakterystycznych wskazanego obszaru na podstawie źródła informacji (II 3.1.a) |
|--------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------|

**Schemat punktowania**

- 3 p. – za trzy poprawne odpowiedzi.  
2 p. – za dwie poprawne odpowiedzi.  
1 p. – za jedną poprawną odpowiedź.  
0 p. – za odpowiedź, która nie spełnia powyższych kryteriów.

**Poprawne odpowiedzi**

- a) B.  
b) B.  
c) A.

**Zadanie 15. (0–2)**

|                         |                                          |
|-------------------------|------------------------------------------|
| Wiadomości i rozumienie | Znajomość sieci rzecznej Polski (I 1.22) |
|-------------------------|------------------------------------------|

**Schemat punktowania**

- 2 p. – za trzy poprawne odpowiedzi.  
1 p. – za dwie poprawne odpowiedzi.  
0 p. – za odpowiedź, która nie spełnia powyższych kryteriów.

**Poprawne odpowiedzi**

- 1 – Bałtyckie  
2 – Północne  
3, 4 – Czarne

**Zadanie 16. (0–2)**

a)

|                          |                                                                                                      |
|--------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Korzystanie z informacji | Przedstawienie cech charakterystycznych wskazanego obszaru na podstawie źródła informacji (II 3.1.a) |
|--------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------|

**Schemat punktowania**

- 1 p. – za poprawną odpowiedź.  
0 p. – za odpowiedź, która nie spełnia powyższego kryterium.

**Poprawna odpowiedź**

D.

b)

|                          |                                                            |
|--------------------------|------------------------------------------------------------|
| Korzystanie z informacji | Przetworzenie informacji przedstawionych na mapie (II 1.8) |
|--------------------------|------------------------------------------------------------|

**Schemat punktowania**

- 1 p. – za poprawne uporządkowanie czterech regionów.  
0 p. – za odpowiedź, która nie spełnia powyższego kryterium.

**Poprawna odpowiedź**

B – D – A – C

**Zadanie 17. (0–3)**

|                          |                                                                            |
|--------------------------|----------------------------------------------------------------------------|
| Korzystanie z informacji | Przedstawienie zjawisk zachodzących na frontach atmosferycznych (II 3.1.b) |
|--------------------------|----------------------------------------------------------------------------|

a)

**Schemat punktowania**

1 p. – za uzupełnienie rysunków nazwami właściwych frontów atmosferycznych.

0 p. – za odpowiedź, która nie spełnia powyższego kryterium.

**Poprawne odpowiedzi**

Rys. 1. front chłodny

Rys. 2. front ciepły

b)

**Schemat punktowania**

1 p. – za uzupełnienie rysunków nazwami właściwych mas powietrza.

0 p. – za odpowiedź, która nie spełnia powyższego kryterium.

**Poprawne odpowiedzi**

Rys. 1. od lewej: zimne, ciepłe

Rys. 2. od lewej: ciepłe, zimne

c)

**Schemat punktowania**

1 p. – za poprawną odpowiedź.

0 p. – za odpowiedź, która nie spełnia powyższego kryterium.

**Poprawna odpowiedź**

D.

**Zadanie 18. (0–3)**

|                         |                                                                          |
|-------------------------|--------------------------------------------------------------------------|
| Wiadomości i rozumienie | Znajomość mapy administracyjnej i parków narodowych Polski (I 8.1, 10.4) |
|-------------------------|--------------------------------------------------------------------------|

a)

**Schemat punktowania**

2 p. – za poprawne uzupełnienie czterech komórek.

1 p. – za poprawne uzupełnienie dwóch lub trzech komórek.

0 p. – za odpowiedź, która nie spełnia powyższych kryteriów.

**Poprawne odpowiedzi**

Karkonoski – dolnośląskie – 4

Woliński – zachodniopomorskie – 2

**b)**

**Schemat punktowania**

1 p. – za dwie poprawne odpowiedzi.

0 p. – za odpowiedź, która nie spełnia powyższego kryterium.

**Poprawne odpowiedzi**

Karkonoski – B

Woliński – C

**Zadanie 19. (0–1)**

|                         |                                                                    |
|-------------------------|--------------------------------------------------------------------|
| Wiadomości i rozumienie | Znajomość zróżnicowania rozmieszczenia ludności na świecie (I 4.1) |
|-------------------------|--------------------------------------------------------------------|

**Schemat punktowania**

1 p. – za poprawny wybór trzech państw.

0 p. – za odpowiedź, która nie spełnia powyższego kryterium.

**Poprawne odpowiedzi**

Filipiny, Liban, Sri Lanka

**Zadanie 20. (0–1)**

|                          |                                                                                  |
|--------------------------|----------------------------------------------------------------------------------|
| Korzystanie z informacji | Przedstawienie skutków procesów demograficznych zachodzących w Polsce (II 3.1.b) |
|--------------------------|----------------------------------------------------------------------------------|

**Schemat punktowania**

1 p. – za wskazanie dwóch poprawnych skutków.

0 p. – za odpowiedź, która nie spełnia powyższego kryterium.

**Przykładowe odpowiedzi**

- Rosnąca liczba ludności w wieku poprodukcyjnym powoduje wzrost obciążenia budżetu państwa wypłacanymi świadczeniami (renty, emerytury).
- W przyszłości może wystąpić niedobór siły roboczej i spadek wpływów do budżetu państwa z powodu odprowadzania podatków przez mniej liczną grupę pracujących.

**Zadanie 21. (0–1)**

|                         |                                            |
|-------------------------|--------------------------------------------|
| Wiadomości i rozumienie | Znajomość typów zespołów miejskich (I 7.3) |
|-------------------------|--------------------------------------------|

**Schemat punktowania**

1 p. – za trzy poprawne odpowiedzi.

0 p. – za odpowiedź, która nie spełnia powyższego kryterium.

**Poprawne odpowiedzi**

P, F, P

**Zadanie 22. (0–2)****a)**

|                          |                                                                                       |
|--------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------|
| Korzystanie z informacji | Przedstawienie zależności między zjawiskami zachodzącymi na danym obszarze (II 3.1.c) |
|--------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------|

**Schemat punktowania**

1 p. – za podanie poprawnego uzasadnienia.

0 p. – za odpowiedź, która nie spełnia powyższego kryterium.

**Przykładowa odpowiedź**

W Chinach i Indiach, pomimo większej produkcji energii elektrycznej ogółem niż w krajach lepiej rozwiniętych, produkcja energii na 1 mieszkańca jest niższa. Oznacza to mniejszą dostępność energii dla mieszkańców, pomimo dużej produkcji ogólnej.

**b)**

|                          |                                                                           |
|--------------------------|---------------------------------------------------------------------------|
| Korzystanie z informacji | Przedstawienie przyczyn zjawisk zachodzących na danym obszarze (II 3.1.b) |
|--------------------------|---------------------------------------------------------------------------|

**Schemat punktowania**

1 p. – za podanie poprawnego wyjaśnienia.

0 p. – za odpowiedź, która nie spełnia powyższego kryterium.

**Przykładowe odpowiedzi**

- W Chinach rośnie liczba ludności i dynamicznie rozwija się przemysł, co generuje wzrost produkcji energii.
- Niemcy osiągnęły wysoką produkcję energii na 1 mieszkańca. Popyt na energię jest zaspokojony i nie ma potrzeby dalszego wzrostu produkcji energii.
- Usługi, które dominują w gospodarce Niemiec, nie stwarzają dużego popytu na energię, w przeciwieństwie do gospodarki Chin opartej na rozwoju tradycyjnego przemysłu.

**Zadanie 23. (0–2)**

|                         |                                                               |
|-------------------------|---------------------------------------------------------------|
| Wiadomości i rozumienie | Znajomość wykorzystania alternatywnych źródeł energii (I 2.6) |
|-------------------------|---------------------------------------------------------------|

**Schemat punktowania**

2 p. – za poprawne uzupełnienie trzech wierszy.

1 p. – za poprawne uzupełnienie dwóch wierszy albo za poprawne uzupełnienie kolumny *Energia*.

0 p. – za odpowiedź, która nie spełnia powyższych kryteriów.

**Poprawne odpowiedzi**

Norwegia – wód płynących – obecność licznych górskich rzek o dużym spadku

Islandia – geotermalna – położenie wyspy na ryfcie

Kalifornia – słoneczna – duża liczba dni z bezchmurną pogodą

### Zadanie 24. (0–2)

|                          |                                                                                  |
|--------------------------|----------------------------------------------------------------------------------|
| Korzystanie z informacji | Przedstawienie skutków procesów demograficznych zachodzących w Polsce (II 3.1.b) |
|--------------------------|----------------------------------------------------------------------------------|

#### Schemat punktowania

- 2 p. – za poprawne wyjaśnienie dla przemysłu metalurgicznego i przemysłu lekkiego.  
1 p. – za poprawne wyjaśnienie dla przemysłu metalurgicznego albo przemysłu lekkiego.  
0 p. – za odpowiedź, która nie spełnia powyższych kryteriów.

#### Przykładowe odpowiedzi

##### Przemysł metalurgiczny:

Spadek udziału jest skutkiem zamykania w Polsce zakładów przemysłowych z powodu zmniejszenia zapotrzebowania na wyroby przemysłu surowcochłonnego oraz niższych cen wyrobów metalurgicznych na rynkach zewnętrznych.

##### Przemysł lekki:

Spadek udziału tego przemysłu wynika ze zmniejszenia eksportu wyrobów włókienniczych i odzieżowych oraz wzrostu konkurencyjności tanich towarów importowanych, produkowanych głównie w Azji Wschodniej.

### Zadanie 25. (0–2)

|                         |                                                                             |
|-------------------------|-----------------------------------------------------------------------------|
| Wiadomości i rozumienie | Znajomość zróżnicowania sposobów gospodarowania w rolnictwie Polski (I 3.1) |
|-------------------------|-----------------------------------------------------------------------------|

#### Schemat punktowania

- 2 p. – za dwie poprawne odpowiedzi.  
1 p. – za jedną poprawną odpowiedź.  
0 p. – za odpowiedź, która nie spełnia powyższych kryteriów.

#### Poprawne odpowiedzi

A., D.

### Zadanie 26. (0–3)

a)

|                         |                                                                             |
|-------------------------|-----------------------------------------------------------------------------|
| Wiadomości i rozumienie | Znajomość zróżnicowania sposobów gospodarowania w rolnictwie Polski (I 3.1) |
|-------------------------|-----------------------------------------------------------------------------|

#### Schemat punktowania

- 1 p. – za podanie przyczyny.  
0 p. – za odpowiedź, która nie spełnia powyższego kryterium.

#### Przykładowe odpowiedzi

- Tradycyjne dziedziczenie ziemi w wielodzietnych rodzinach wiejskich.
- Polityka państwa w okresie gospodarki socjalistycznej, niesprzyjająca powiększaniu powierzchni gospodarstw indywidualnych.

b)

|                      |                                                                     |
|----------------------|---------------------------------------------------------------------|
| Tworzenie informacji | Ocenianie zjawisk zachodzących w środowisku geograficznym (III 1.5) |
|----------------------|---------------------------------------------------------------------|

#### **Schemat punktowania**

2 p. – za wybór państwa i dwa poprawne argumenty.

1 p. – za wybór państwa i jeden poprawny argument.

0 p. – za odpowiedź, która nie spełnia powyższych kryteriów.

#### **Przykładowe odpowiedzi**

Francja

- Udział dużych gospodarstw sprzyja specjalizacji i uzyskiwaniu dużych dochodów z produkcji rolnej.
- Udział dużych gospodarstw sprzyja mechanizacji prac, co przekłada się na wyższą wydajność pracy.

albo

Polska

- Rolnictwo ma w dużym stopniu naturalny charakter pod względem ekologicznym, wynikający z dużego udziału małych gospodarstw o zróżnicowanej strukturze upraw i hodowli.
- Małe gospodarstwa mają niższe dochody i przez to stosują mniej nawozów sztucznych oraz chemicznych środków ochrony roślin.

#### **Zadanie 27. (0–2)**

|                      |                                                                              |
|----------------------|------------------------------------------------------------------------------|
| Tworzenie informacji | Scharakteryzowanie problemu istniejącego w środowisku geograficznym (III 2c) |
|----------------------|------------------------------------------------------------------------------|

#### **Schemat punktowania**

2 p. – za cztery poprawne odpowiedzi.

1 p. – za dwie lub trzy poprawne odpowiedzi.

0 p. – za odpowiedź, która nie spełnia powyższych kryteriów.

#### **Przykładowe odpowiedzi**

Pozytywny:

- Powstawanie nowych miejsc pracy w usługach.
- Rozbudowa infrastruktury technicznej zwiększającej również komfort życia mieszkańców obszarów turystycznych.

Negatywny:

- Turystyka nie zapewnia stałych dochodów z powodu przewagi ofert pracy sezonowej.
- Wzrost popytu na żywność w sezonie letnim, co skutkuje wyższymi cenami, również dla stałych mieszkańców obszarów turystycznych.

**Zadanie 28. (0–2)**

|                         |                                                                                                                                          |
|-------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Wiadomości i rozumienie | Znajomość mapy politycznej świata i udziału Polski w międzynarodowych działaniach w celu rozwiązywania konfliktów zbrojnych (I 8.1, 9.3) |
|-------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

**Schemat punktowania**

2 p. – za poprawne uzupełnienie dwóch wierszy w tabeli.

1 p. – za poprawne uzupełnienie jednego wiersza w tabeli albo za poprawne uzupełnienie kolumny *Nazwa państwa*.

0 p. – za odpowiedź, która nie spełnia powyższych kryteriów.

**Poprawne odpowiedzi**

Afganistan – C

Irak – D